

27.11.2015

POL-2015-14824

Poliisihallitus/Yhteiset toiminnot

Liikenteen vastuualueen lausunto luonnoksesta päivä-, rike- ja yhteisösakkojen korottamisesta koskevaksi hallituksen esitykseksi

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman mukaan päiväsakkoja korotetaan ja toimenpiteellä tavoitetaan 48 miljoonan lisätuloja vuonna 2016 ja vuodesta 2017 lähtien 63 miljoonan euron lisätuloja.

Poliisihallituksen liikenteen vastuualueen mielestä tavoite on epärealistinen. 2015 syyskuun alussa toteutettujen rikesakkojen rahamäärien kaksinkertaistamisen seurauksena rikesakkomäärät ovat laskeneet jopa yli 7 000. Kaikkien poliisin liikenne rikkomuksista annettujen rikesakkojen ja rangaistusvaatimusten euromäärän lisäys kaksinkertaistamisen jälkeen oli syyslokakuun aikana 471 779 euroa eli noin 235 000 euroa kuukautta kohti. Automaattisen liikennevalvonnan marraskuun 18 päivään mennessä saadut marraskuun ajan tilastot osoittavat rikesakkomäärässä 3 262 tapauksen laskua ja rangaistusvaatimusten määrässä 97 kappaleen nousua.

Hallitusohjelman mukaisesti on tarkoitus lisätä kustannustehokasta automaattista liikenteen kameravalvontaa. Vuodelle 2016 tehtävät lisäykset ovat aikataulun ja rahoituksen puolesta haasteellisia. Esimerkiksi Oulun kaupungissa vuoden 2016 syksyllä käyttöön otettavien kiinteiden valvontatolpilla tehtävien nopeus- ja liikennevalvontasuunnittelu on aloitettu noin vuosi sitten.

Uudet valvontapisteet rakennetaan riskianalyysin perusteella, jolloin myös kuljettajien suhtautuminen automaattiseen liikennevalvontaan pysyy korkeasti hyväksyttävänä. Automaattista liikennevalvontaa pystyttäisiin lisäämään kaupunkien alueelle nopeastikin riskipaikkoihin, jos valtio kattaisi kaikki siitä aiheutuvat kulut.

Kiinteän kameravalvonnan kattavuutta ei ole lisätty eikä kameralaitteistoja ole kilpailutettu viiteen vuoteen koska valtionvarainministeriön virkamiehet eivät ole halunneet ymmärtää, että kulut saadaan katettua varsin nopeasti tuloilla ja sen lisäksi loukkaantuneiden ja kuolleiden määrä vähenee ja sairaanhoidon kustannukset vähenevät. Poliisin rahoitus ei ole moneen vuoteen riittänyt automaattisen kiinteän liikennevalvonnan laajentamiseen.

Poliisi on kuitenkin organisoinut toiminnan uudelleen ja ottanut käyttöön langattomasti toimivat tiedonsiirtojärjestelmät, jotka mahdollistavat uusien valvontapisteiden käyttöönoton. Poliisi on pystynyt hankkimaan käyttöönsä

20 automaattivalvonta-autoa. Auton vuosittainen seuraamus määrä on 1 000 - 15 000 alueellisen sijoittelun ja resurssien käytön sekä auton kamera-laitteiston huoltotarpeesta riippuen. Automaattivalvonta-autojen käytön on-gelmana on, että auton tehokas käyttö vaatisi kahden poliisimiehen työajan suuntaamista auton käyttöön, joka tämän hetkisen resurssitilanteen huomi-oiden on vähintäänkin haasteellista. Auton tehokas käyttö toisi kuitenkin valtiolle varovaisen arvion mukaan (7000 x 140 euron rikesakkoa) noin 1 miljoonan vuosittaisen bruttotuoton/ auto.

Vuonna 2016 maaliskuusta lähtien poliisilla on käytössä 22 automaattival-vonta-autoa. Autojen tehokas käyttö toisi valtiolle vähintään 20 miljoonan tuoton, todennäköisesti jopa yli 30 miljoonan bruttotuoton. Autojen käyttäji-en kustannukset ovat 22 x 60 000 euroa= 1,32 miljoonaa euroa. Poliisin Liikenneturvallisuuskeskuksen toimintakyky pitäisi myös varmistaa lisää-mällä sinne viisi poliisimiestä ja viisi toimistotyöntekijää, jotka maksaisivat 500 000 euroa.

Kehitystyön turvaamiseksi, pitäisi poliisin materiaalihallinnon henkilökuntaa lisätä kahdella henkilöllä, joiden päätehtävänä olisi teknisten laitteiden ke-hittäminen. Heidän palkkaukseensa pitäisi varata noin 120 000 euron ra-hoitus. Resurssit maksaisivat yhteensä noin 2 miljoonaa euroa.

Liikenneviraston ja Poliisihallituksen yhteistyönä on aloitettu uusien kame-ravalvontalaitteiston selvitystyö nykyisin markkinoilla olevien Suomeen so-veltuvien laitteiden selvittämiseksi. Selvitystyö valmistuu vuoden 2015 mar-raskuun loppuun mennessä. Uusien laitteiden kilpailutus kestää käytän-nössä noin vuoden. Sen lisäksi kameroiden hankkiminen ja integroiminen tietojärjestelmiin kestää useasti jopa 2-3 vuotta. Poliisihallitus ehdottaakin, että Liikenneviraston ja poliisin yhteisprojektia monitoimikameroiden hank-kimisesta viedään eteenpäin ja mukaan otettaisiin myös kaupungit. Siihen varattaisiin automaattivalvontaan suunnattu kolmen miljoonan kehitys- ja laajentamisraha.

Poliisin toiveena on ollut, että tienpitäjä maksaisi tulevaisuudessa kiinteän kameravalvonnan hankintojen (kiinteät valvontatolpat, kamerat ja huolto) kustannukset. Poliisi vastaisi valvonnasta ja seuraamuksiin liittyvistä kus-tannuksista (toimisto-ohjelmasta ja tietojärjestelmistä). Luonnollista olisi, et-tä tienpitäjä (Ely-keskukset ja kunnat) maksaisi tiehen ja tienpitoon liittyvät kustannukset, koska sieltä löytyy myös sen alan muu osaaminen.

Uusien kameravalvontalaitteiden kilpailutuksen yhteydessä olisi mahdollis-ta kilpailuttaa myös vanhojen kameravalvontapisteiden kameroiden lisäys sekä vanhojen kameroiden korvaaminen uuden sukupolven kameralla. Ny-kyisestä 90 laitteen kamerakannasta 27 kameraa on vanhaa ensimmäisen sukupolven kameroita eikä niitä voida etäohjata poliisin liikenneturvalli-suuskeskuksesta.

Poliisihallitus ehdottaa, että ensimmäisen sukupolven kamerat uusitaan ja samalla ostetaan 30 uutta kameraa. Kameroiden lisäostotarve olisi siis noin 60 kpl, rahoitustarve kameroiden uusimiseen olisi noin 2,4 miljoonaa euroa. Kameroiden uusiminen voitaisiin ajoittaa usealle vuodelle.

Tämänhetkisen ulkomaalaistilanteen takia liikennevalvonnan lisäämisen kautta tapahtuva liikennesakkojen lisääminen on erittäin haasteellista. Pi-

kemminkin sakkojen määrä tulee vähenemään kuin kasvamaan, koska poliisimiehiä on siirretty liikennevalvonnasta pakolaistilanteen hoitamiseen.

Liikenteenvalvontatolppien ja etenkin kameroiden määrän lisäämistä pidetään kannatettavana, mikäli niihin ja kasvavaan poliisin työmäärään saadaan poliisille riittävä lisärahoitus. Työmäärän lisääntymisessä on huomiotava myös sakkomäärien kasvun vaikutus poliisilaitosten lupahallintoon.

Liikenteen vastuualue ei kannata päiväsakon kuukausitulon jakajan muutosta 60:stä 30:een. Muutoksen jälkeen sakoista tulisi kohtuuttomia. Nykyisilläkin päiväsakkojen rahamäärillä maamme sakot ovat olleet isompia kuin muissa maissa.

Rikesakkojen euromäärän nosto parantaisi liikenneturvallisuutta, koska se todennäköisesti tulee vähentämään niiden määrää.

Liikenteen vastuualue pitää tehokkuuden kannalta erittäin tärkeänä, että ehdollisen rikesakon käyttöalaa laajennetaan. Kaikki automaattisella liikennevalvonnalla hoidettavat tapaukset pitäisi saada ehdollisen rikesakon piiriin. Tällä hetkellä punaisen liikennevalon noudattamatta jättäminen hoidetaan päiväsakolla ja se pitäisi pystyä käsittelemään ehdollisella rikesakolla.

Turvavyön käyttämättä jättäminen ja mobiililaitteen käyttö ilman handsfree -laitetta voidaan tunnistaa kuvasta ja voitaisiin kuvata automaattivalvonta-autolla auton "pakkolaukaisulla", jolloin teot pystyttäisiin käsittelemään ehdollisella rikesakolla.

Poliisin revika -laitteistolla voitaisiin myös tehostaa automaattista liikennevalvontaa, jos laitteisto voitaisiin lainsäädännössä todeta tekniseksi valvonnaksi ja lainsäädännössä olisi maininta, että valvontaa voitaisiin tehdä ilman ennakoilmoitusta.

Laitteen toteamasta ylinopeudesta voitaisiin siirtää tieto poliisin Liikenneturvallisuuskeskukseen, josta voitaisiin postittaa ehdollinen rikesakko.

Poliisiylitarkastaja

Samppa Holopainen

Poliisitarkastaja

Heikki Ihalainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Aspo-asianhallintajärjestelmässä. Poliisihallitus 27.11.2015 klo 14.12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

[<Kirjoita tähän>](#)

Jakelu

[<Kirjoita tähän tai kaksoisnapsauta>](#)

Tiedoksi

[<Kirjoita tähän tai kaksoisnapsauta>](#)